

Posudek na bakalářskou práci Štěpánky Paluchníkové

Název práce: Kenoze a teoze z pohledu vybraných teologů 20. století: rozhovor s K. Barthem, D. Bonhoefferem, J. Hellerem, J. M. Lochmanem, J. Moltmannem, V. Losskym a N. Russellem
Katedra: Institut ekumenických studií

Oponent: Mgr. Kateřina Kočandrlé Bauer, Th.D.

Bakalářská práce Štěpánky Paluchníkové má celkem 47 stran včetně bibliografie. Bibliografie obsahuje zdroje české i anglické. Cílem práce, jak sama autorka říká v úvodu práce, je se zabývat koncepty kenoze a teoze v jejich vzájemném vztahu (s. 7). Motivací je jí vlastní zakořeněnost v reformované tradici, jejíž spiritualitu vnímá spíše soustředěnou na kenozi (na kříž), než na vzkříšení (s. 7). Z tohoto důvodu hledá odpověď na koncepty kenoze uvnitř své vlastní teologické tradice, mezi protestantskými teologiemi 20. století, ale sahá i do pravoslavné tradice, aby našla protipól či vztah kenoze k teozi.

Metodologicky postupuje autorka velmi systematicky. Po úvodu, kde vymezuje biblická východiska termínů zejména z Pavlova hymnu F 2, 5-11 následuje druhá kapitola věnovaná tématu kenoze v pohledu vybraných protestantských autorů. Ve třetí kapitole obrátí svoji pozornost k teozi na základě pohledu moderních pravoslavných teologů. V závěru synteticky porovnává druhou a třetí kapitolu.

Po formální stránce rovněž splňuje všechny požadavky a je velmi dobře zpracovaná včetně poznámek pod čarou.

Hodnocení:

Bakalářská práce svojí obsahovou úrovní, uměním argumentace a širokým záběrem do práce teologů dvou křesťanských tradic, spíše aspiruje na práci magisterskou. Je nikoli pouze zdařilým přehledem, což čtenář od bakalářské práce očekává, ale je i systematicky zpracovaným materiálem, ve kterém autorka dokáže porovnávat, ale i syntetizovat a v neposlední řadě také velmi zralým způsobem teologicky formulovat své názory a závěry. Je zřejmé, že jí práce pomohla pochopit hlouběji důraz vlastní tradice na kenozi, tím, že vedla upřímný dialog i s tradicí pravoslavnou. Její metoda je v základě a výsledku práce ekumenická. I když zpočátku přistoupila ke kenozi a teozi konfesně (kenoze – protestantská tradice, teoze – pravoslavná tradice) došla k závěru, že oba koncepty jsou nejen trochu spleť samy o sobě (s. 42), ale ani jejich užití v protestantském a pravoslavném prostředí není ostře vymezené. Jan Milíč Lochman či Jan Heller sice zdůrazňují sestupující roli Boha, ale rovněž

jsou si vědomi, že sestup se nedohrává pouze v události kříže, ale i ve vtělení. Moltmannův důraz na kříž coby kenotický bod, znamená, že kříž je zároveň bodem vzestupným, eschatologickým. Pravoslavné hlasy, ač se více zaměřují na teozi, rovněž hovoří o kenozi Boha, který se stal člověkem. Autorka si také velmi dobře všímá dalšího styčného bodu v obou tradicích, čímž je důraz na kenozi a teozi v rámci trojičního života. Ze systematicko-teologického pojednání navíc umí v závěru vyvodit důsledky pro duchovní život. Tam, kde se ocitne kenoze a teoze osamoceně v jejich extrémech, tak najdeme patologické důrazy v duchovním životě (s. 45).

Bakalářskou práci jednoznačně doporučuji k obhajobě s návrhem na hodnocení A a pevně doufám, že studentka bude dále pokračovat ve studiu teologie.

K další rozpravě u obhajoby přikládám tyto otázky:

1. Která témata by ze své bakalářské práce ráda použila ve svém sboru při kázání?
2. Zajímalo by mě, kam by autorka v otázce Boží a lidské kenoze a teoze, umístila téma zla?

V Praze, dne 6. 6. 2019 Mgr. Kateřina Kočandrlé Bauer, ThD.